

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

กรมศุลกากรได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๖๐๓/๑๑๑๔๓ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ ขอรื้อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดซื้อเครื่องบิน CN ๒๓๕-๒๒๐ จำนวน ๒ เครื่อง พร้อมอะไหล่จากบริษัท PT INDUSTRI PESAWAT TERBANG NUSANTARA จำกัด ประเทศอินโดนีเซีย และบริษัทฯ ได้นำเข้าเครื่องบินดังกล่าวมาถึงท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ในวันเสาร์ ที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๒๑๗/๐๘๘๗๙ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๒ มอบอำนาจให้นาง ศ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ ๗ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นผู้ดำเนินพิธีการศุลกากร และรับส่งเครื่องบินดังกล่าว

ในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๒ นาง ศ. ได้ติดต่อนาง ช. เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เพื่อขอคำแนะนำการปฏิบัติพิธีการทางศุลกากรและมอบหนังสือมอบอำนาจในการรับส่งของและดำเนินการเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ทำการประเมินและเขียนข้อความว่า “ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๓ (๓) แห่งประมวลรัษฎากร” ในใบส่งสินค้าขาเข้าและในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๒ ได้รับมอบเครื่องบินและนำเอกสารดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรเพื่อตรวจปล่อยเครื่องบิน

สำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๖๐๗ (ส).๒/๑๓๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ความว่า ได้ตรวจสอบใบขนฯ เลขที่ ๑๑๐๙ ๐๐๔๒ ๐๓๗๓ แล้วปรากฏว่าเครื่องบินนำเข้าจะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ ของราคารวมค่าภาษีอากร ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ๗๖,๐๒๘,๖๙๐ บาท และเงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มอีก ๓,๔๒๑,๒๙๑.๐๖ บาท ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ชำระแล้วตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๒/๒๑๐๙๒ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๑๒๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง สรุปความได้ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับความเสียหายที่ต้องจ่ายเงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๓,๔๒๑,๒๙๑.๐๖ บาท ให้แก่กรมสรรพากร ซึ่งความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่สำนักงานกรมศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๒๐๓/๐๖๖๓๕ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ถึงกรมศุลกากรขอให้แจ้งรายชื่อกรรมการในส่วนของกรมศุลกากร จำนวน ๒ คน เพื่อจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และกรมศุลกากรได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๖๐๓/๐๘๕๙๒ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๒ แจ้งรายชื่อกรรมการในส่วนของกรมศุลกากรจำนวน ๒ คน คือ นาย ส. ผู้อำนวยการส่วนการนำเข้า สำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ และนางสาว ว. หัวหน้าฝ่ายคดีแพ่ง สำนักกฎหมาย เพื่อร่วมเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีดังกล่าว

ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๒๐๓/๒๐๙๖๒ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๓ ถึงกรมศุลกากร ขอให้มีการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดเดียวกันนี้เป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าวของกรมศุลกากรด้วย เพื่อให้เป็นไปตามนัยข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เนื่องจากระเบียบฯ ข้อ ๑๐ ดังกล่าวมิได้กำหนดให้หน่วยงานใดเป็นผู้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด จึงขอหารือว่าเมื่อได้แจ้งรายชื่อกรรมการในส่วนของกรมศุลกากรจำนวน ๒ คน เพื่อเข้าร่วมเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามนัยข้อ ๑๐ ของระเบียบฯ แล้วจะต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดเดียวกันนี้เป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดอีกหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนกรมศุลกากรเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นว่า เมื่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับความเสียหายจากการที่ต้องชำระเงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๓,๔๒๑,๒๙๑.๐๖ บาท เนื่องจากชำระภาษีไม่ถูกต้องกรณีจัดซื้อเครื่องบิน CN ๒๓๕-๒๒๐ จำนวน ๒ ลำ จากประเทศอินโดนีเซีย และความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากร ในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมศุลกากรจะต้องร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด

ทงละเมิดขึ้นเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทน
ที่ผู้นั้นต้องชดใช้ ตามข้อ ๑๐^๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ
เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ ปลัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์และอธิบดีกรมศุลกากรจะต้องร่วมกันพิจารณาและลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (ข้อหารือในทำนองเดียวกันนี้
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ให้ความเห็นไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๖๕๙/๒๕๔๓)^๒
โดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตกลงกันให้หน่วยงานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นผู้
ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด แล้วให้หัวหน้า
หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมลงนามในคำสั่งดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากปรากฏว่า
หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดต่างได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดโดยเป็นกรรมการชุดเดียวกัน และได้ดำเนินการ
พิจารณาไปแล้ว ผลการดำเนินการของคณะกรรมการดังกล่าวก็ไม่เสียไป

ตามกรณีที่หารือ เมื่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดแล้ว โดยได้แต่งตั้งกรรมการซึ่ง
ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๓ คน และเจ้าหน้าที่ของกรม
ศุลกากรจำนวน ๒ คน กรมศุลกากรจึงไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดอีก แต่จะต้องร่วมลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำขึ้นนั้นด้วย

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๔๔

^๑ข้อ ๑๐ ในกรณีความเสียหายเกิดขึ้นตามข้อ ๙ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับ
ความเสียหาย และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดหรือผู้ซึ่งระเบียบนี้กำหนดให้เป็นผู้รับ
แจ้งตามข้อ ๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ

^๒บันทึกเรื่อง การร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
กรณีการปกป้องค่าเงินบาท